

Vigerende wet- en regelgeving

1. Gassen van containers (Internationaal)

Het transport van goederen over de wereld leidt tot de wens om het transport van schadelijke organismen of om bederf van de goederen te voorkomen. Sinds eind jaren 90 is een Europese richtlijn¹ van kracht, die onder andere voorschrijft dat stuw hout (pallets) afkomstig uit bepaalde landen (met name China) behandeld moet zijn tegen insecten en plantenziekten. Ontsmetting van dit hout moet plaatsvinden door verhitting of behandeling met methylbromide. Eenmalige behandeling is voldoende voor levenslange ontsmetting. In het Protocol van Montreal (1987) is indertijd wereldwijd een verbod op het gebruik van methylbromide per 2015 afgesproken. Voor onder andere methylbromide geldt in de EU de Verordening 2037/2000 betreffende de ozonlaag afbrekende stoffen.

2. Milieu (VROM)

In artikel 9.2.1.2 van de Wet milieubeheer (voorheen artikel 2 van de Wet milieugevaarlijke stoffen) staat een zorgplicht. De VROM-Inspectie heeft hiermee op zich de bevoegdheid om de inhoud van containers te controleren. Op grond van de toezichtsbepalingen uit de Algemene wet bestuursrecht kan de VROM-Inspectie containers voor de duur van het onderzoek in de haven vasthouden.

3. Vervoer (V&W)

Het vervoer van gevaarlijke stoffen is gereguleerd in vele internationale verdragen. De Wet vervoer gevaarlijke stoffen (Wvgs) biedt de grondslag voor de uitvoering van deze verdragen, die de hele vervoersketen bestrijken. Voor de onderhavige kwestie is van belang dat de containers waarvan de inhoud met een bestrijdingsmiddel is behandeld ('fumigated units') onder de reikwijdte van de wet vallen. Dit vloeit voort uit internationale verdragen, zoals de International Maritime Dangerous Goods-Code (IMDG-code).

In artikel 2 van het Besluit vervoer gevaarlijke stoffen is bepaald dat bij ministeriële regeling stoffen worden aangewezen overeenkomstig het Accord européen relatif au transport international des marchandises Dangereuses par Route (ADR), het Accord Européen relatif au Transport International des Marchandises Dangereuses par voie de Navigation du Rhin (ADNR), het Reglement betreffende het internationale vervoer van gevaarlijke goederen over de spoorweg (RID) of andere verdragen of bindende volkenrechtelijke besluiten (zoals de IMDG-code), ten aanzien waarvan het verrichten van de handelingen als bedoeld in artikel 2 van de Wvgs met daarbij aangewezen vervoermiddelen niet is toegestaan of is toegestaan mits daarbij gestelde regels in acht zijn genomen.

Op grond van dit artikel 2 is voor het vervoer over de binnenwateren de Regeling vervoer over de binnenwateren van gevaarlijke stoffen vastgesteld (VBG). Ingevolge artikel 2, tweede lid, van de VBG is bijlage 1 (het ADNR) van toepassing op alle Nederlandse binnenwateren, voor zover bijlage 2 niet van toepassing is. Bijlage 2 van het VBG is de Regeling vervoer gevaarlijke stoffen met zeeschepen. Aldus wordt voor containers met gevaarlijke stoffen voorgeschreven dat de containers voorzien moeten zijn van een 'warning sign' op de deur, waarop het type 'fumigant A' staat vermeld en de datum en tijd waarop de fumigant aan de container is toegevoegd. Indien de datum van ventilatie op de container wordt vermeld, behoeft de container na ventilatie niet aan de voorschriften van de IMDG Code te voldoen. Als de lading is gelost, mogen de waarschuwingsetiketten worden verwijderd.

---

¹ Richtlijn 2000/29/EG van de Raad van de Europese Unie van 8 mei 2000 betreffende de beschermende maatregelen tegen het binnenbrengen en de verspreiding in de Gemeenschap van voor planten en voor plantaardige producten schadelijke organismen.

De bestrijdingsmiddelen die kunnen worden gebruikt, worden niet in de IMDG Code benoemd. De IMDG Code reguleert het toevoegen van bestrijdingsmiddelen aan de inhoud van de container, ongeacht welk bestrijdingsmiddel dat is. Het gaat om de handeling van het toevoegen van een bestrijdingsmiddel aan de container. Uitdampende gassen (zoals uit matrassen, schoenen en dergelijke) vallen niet onder de reikwijdte van de IMDG-Code en ook niet onder de Wvgs.

Handhaving van de Wvgs gebeurt meestal op de meest simpele en effectieve wijze: de container ophouden totdat de vereiste sticker is aangebracht. Theoretisch zijn ook andere mogelijkheden van toepassing op grond van het bestuursrecht (artikel 46 Wvgs) of het strafrecht, in casu de Wet op de economische delicten (Wed). De Wvgs is namelijk genoemd in artikel 1a, eerste lid, van de Wed. Hierbij moet men echter bedenken dat de overtreder in de regel in het buitenland gevestigd is, zodat de praktische mogelijkheden beperkt zijn.

4. Arbeidsveiligheid (SZW)

Op grond van artikel 3.5g-1 van het Arbobesluit moeten werkgevers die werknemers containers willen laten betreden vooraf onderzoek laten doen om na te gaan of er gevaren bestaan voor onder meer vergiftiging.

Werkgevers die containers transporteren en ontvangen zijn verplicht om een risicoanalyse uit te voeren naar de risico's van gevaarlijke gassen in containers, een registratie van meetgegevens bij te houden en adequate maatregelen te treffen om deze containers veilig te openen en te betreden.

De Arbeidsinspectie ziet toe op naleving van de Arbeidsomstandighedenregelgeving. Opening van containers vindt plaats in de distributiecentra, waar containers worden overgeslagen en opgeslagen, bij het vervoer (soms), en bij het lossen van de container bij de eindontvanger, veelal de groothandel of detaillist. Op deze plekken in de logistieke keten concentreert zich de aandacht van de Arbeidsinspectie.

De Arbeidsinspectie is bevoegd tot toezicht en handhaving op grond van Arbeidsomstandighedenregelgeving. De Arbeidsinspectie kan de werkgever en werknemer bindende aanwijzingen geven, in de vorm van een waarschuwing met termijn van opheffing van de overtreding, het stilleggen van werkzaamheden in situaties dat personen acuut gevaar lopen, het opleggen van boetes en het opmaken van een proces-verbaal.

5. Consumentenveiligheid (VWS)

De Voedsel en Waren Autoriteit houdt toezicht op de naleving van wetgeving over voedselveiligheid, productveiligheid, dierziekten, dierenwelzijn, alcohol en tabak. Belangrijk uitgangspunt van de veelal Europese wetgeving is, dat het bedrijfsleven primair verantwoordelijk is voor het veilig produceren, importeren, verwerken, distribueren en op de markt brengen van producten. In haar toezicht gaat de Voedsel en Waren Autoriteit uit van vertrouwen dat het bedrijfsleven haar verantwoordelijkheid hiervoor neemt.

De Voedsel en Waren Autoriteit zal niet op elke melding van gemeten hoge concentratie van gevaarlijke gassen reageren. Immers, een gemeten hoge concentratie in de atmosfeer van een container betekent nog niet dat sprake is van een aantoonbaar risico voor de volksgezondheid, omdat de gemeten waarden nog niets zeggen over de concentraties van deze gassen in het product. In deze gevallen wordt de ladingbelanghebbende wel op de hoogte gesteld en dient zijn verantwoordelijkheid te nemen en de producten zonodig voldoende te ontgassen zodat ze geen risico meer opleveren dan wel voldoen aan de Regeling residuen van bestrijdingsmiddelen Warenwet. De VWA houdt hier selectief toezicht op.

De Voedsel en Waren Autoriteit is op basis van de Warenwet bevoegd om bedrijven en hun waren te controleren en zo nodig op te treden tegen onveilige producten. Bij overtredingen kan de Voedsel en Waren Autoriteit correctief en punitief (bestuurlijk en strafrechtelijk)

optreden. Mogelijke corrigerende maatregelen zijn, afhankelijk van de aard van het product: het toestaan van aanpassing(en), het van de markt laten halen, het laten wijzigen van het gebruiksdoel of het laten vernietigen van een product.